

Rådets enhälliga tillstyrkande, förut fattade beslut, uppsatta förslag till Kongl. Maj:ts nådiga Propositioner till Riksdagen, nemligen:

3:o angående användande af behaglig tids förlänings-spanmål vid ordnandet af presterskapets aflöning;

Uppå Stats-Rådets underdåniga tillstyrkande fann Kongl. Maj:t godt berörda förslag, sådana de finnas detta protokoll bilagda, i nåder gilla samt befallde, att i enligt dermed nådiga Propositioner skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
O. R. Temptander.

N:o 38.

Ank. till Riksd. Kansli den 29 Jan. 1867, kl. 7 e. m.

Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition till Riksdagen, angående utbyte af komministersbostället i Lungsunds socken, bergskronatorpen Östra och Vestra Lindås, emot $\frac{1}{2}$:dels mantal kronoskatte Sundstad N° 1; Gifven Stockholms Slott den 25 Januari 1867.

Uti en hos Kongl. Maj:t genom befullmäktigade ombud, Bruksegarne J. Herlenius och O. F. Ståhl samt vice Pastor A. Olsson, gjord ansökan,
Bih. till Riksd. Prot. 1867. 1 Saml. 1 Afd. 5 Häft. 5

hafva Kroppa och Lungsunds till ett pastorat förenade församlingar i Wermlands län underdånigt anhållit om Kongl. Maj:ts stadfästelse å församlingarnes på kyrkostämman den 18 September 1865 fattade beslut att till boställe åt sin komminister upplåta sedermera för 14,300 R:dr R:mt inköpta $\frac{1}{2}$ dels mantal kronoskatte Sundstad i Lungsunds socken och att till Storfors bruksegare för en öfverenskommen köpeskilling af nyssnämnda belopp försälja det nuvarande komministersbostället, bergskronotorpet Lindås i samma socken; hvarvid blifvit anfördt, att sistnämnda lägenhet, som år 1682 af Kongl. Maj:t skänktes till prestboställe, är, i anseende till sitt läge i ena ändan af Lungsunds socken, hvarest komministern har sin hufvudsakliga tjenstgöring, på ett afstånd af $2\frac{1}{4}$ mil från yttersta hemmanet inom samma församling och nära en mil från församlingens, ungefär i socknens medelpunkt belägna kyrka, dit en mycket backig och vissa årstider knappast farbar väg leder, såsom boställe synnerligen olämpligt; att deremot hemmanet Sundstad är beläget på ungefär $\frac{1}{2}$ mils afstånd från kyrkan sjövägen och endast något längre landvägen; att Lindås, enligt en af församlingen år 1865 föranstaltad uppmätning, innefattar en areal af 125 tunnland 24 kappland, deraf 23 tunnland 6 kappland åker, men saknar egen skog och endast eger att af Bjurbäcks masugnsegare, som fått sig af Kongl. Maj:t upplåten den angränsande skogen, erhålla sitt skogsbehof; att hemmanet Sundstad innehåller ett område af 136 tunnland 10 kappland, deraf minst 32 tunnland åker, och har en skogstillgång, som enligt förrättad besigtning med säkerhet anses motsvara gårdens behof; samt slutligen att pastoratsboerne, i händelse ansökningen bifölles, ville åtaga sig en nödig befunden ombyggnad vid Sundstad, sannolikt uppgående till en kostnad af 5 à 6,000 R:dr R:mt.

Domkapitlet i stiftet, som insändt den underdåniga ansökningen och meddelat att Kontraktsprosten Fr. Arrhenius, hvars yttrande domkapitlet infortrat, dertill tillstyrkt bifall, har för egen del väl ansett boställsutbytet önskvärdt, men, med afseende derpå att offentliga handlingar angående storleken och beskaffenheten af ifrågavarande hemman saknades, ansett sig icke kunna för närvarande något bestämt yttrande afgifva.

Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-kollegium, anbefaldt att inkomma med underdånigt utlåtande, sedan vederbörande blifvit hörda, har öfverlemnad underdåniga yttranden dels af Komministern i Krappa och Lungsunds pastorat A. Olsson och Kyrkoherden derstädes J. D. Alstermark, hvilka tillstyrkt ansökningen, den förre under förmälan att han genom sin fullmagt vore förbunden att åtnöjas med den förändring i afseende på boställe, som framdeles kunde i nåder vardas beslutad, dels ock af Kongl. Maj:ts

Befallningshafvande i Wermlands län, som öfverlemnadt en från pastors-embetet uti ifrågavarande församlingar meddelad afskrift utaf instrumentet öfver en å hemmanet Sundstad förrättad värdering, utvisande att hemmanet blifvit uppskattadt till 13,628 R:dr 15 öre Riksmünt, inberäknadt ståndskogens värde, och att dess egovidd utgör 32 tunnland 20,9 kappland åker, 19 tunnland 2,2 kappland äng samt 81 tunnland 14,2 kappland skog eller tillhopa 133 tunnland 5,3 kappland, samt upplyst att nuvarande boställe är taxerad till ett värde af endast 8,000 R:dr, men Sundstad till ett värde af 12,500 R:dr och, med afseende på hvad om lägenhetens belägenhet och värden blifvit utredt, tillstyrkt bifall å framställningen med förbindelse för pastoratsboerne att i öfverensstämmelse med hvad rörande byggnadsskyldigheten å Lungsunds komministersboställe hittills egt rum, sjelfva förse det blifvande bostället med erforderliga bostads- och ladugårdshus.

För egen del har Kammar-kollegium upplyst att nuvarande komministersbostället Lindås består af bergskronotorpen Östra och Westra Lindås, med jordeboksränta af 24 skillingar banko, omsatt till ny ränta af 4 skålpund smör samt 51 öre i penningar för hvartera torpet, kapellanen på lön anslaget, samt kronotonde af tillhopa 4 kannor råg och 8 kannor hafra, utgörande i nytt mått 1 kubikfot 5,76 kannor strid säd; att pastoratsboerne, sedan lägenheten först af Konung Carl XI år 1682 donerats till komministersboställe, medelst Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 7 Mars 1727 och Kammar-kollegii derpå grundade skrifvelse till Landshöfdingen den 14 i samma månad blifvit i nämnda lägenheter behörigen inrymda, med tillåtelse att i enlighet med derom framställt förslag utbyta lägenheterna emot ett frälsehemman Olofstorp, hvilket utbyte dock icke synes hafva gått i verkställighet; att kronoskattehemmanet $\frac{1}{2}$ mantal Sundstad N:o 1 drager jordeboks- och mantalsränta af tillhopa 39 skillingar 2 runstycken, omsatt till ny ränta af 1 kubikfot 1 kanna råg, 1 kubikfot 8 kannor hafra, 10 skålpund smör och 1 R:dr 85 öre i penningar samt kronotonde af 8 kannor råg och 16 kannor hafra, utgörande i nytt mått 3 kubikfot 1,50 kanna strid säd, allt Kronan behållet, och är för $\frac{1}{16}$ rotemantal extra roteradt i roten N:o 32 vid Nerikes regemente; och har Kammar-kollegium, enär de uppgifter, som erhållits rörande ifrågavarande egendomars beskaffenhet, egde all trovärdighet och lemnade tillräcklig ledning för bedömande af deras ömsesidiga värde samt deraf vore ådagalagdt att hemmanet Sundstad uppginge till, om icke öfverstege värdet af Lindås samt såväl pastoratsboerne som kyrkoherden och komministern ansett bytet synnerligen fördelaktigt, i anseende till det förra hemmanets läge, nära midten af Lungsunds socken, der komministern hade sin hufvudsakliga tjenstgöring, till-

styrkt, att, enligt pastoratsboernes önskan, Sundstad måtte till komministersboställe antagas, under förbehåll om skyldighet för pastoratsboerne att, i öfverensstämmelse med hvad de sig åtagit, förse detsamma med erforderliga bostads- och ladugårdshus, men då i afseende på försäljningen af nuvarande boställslägenheten Lindås mötte, att denna lägenhet är af krononatur och således endast besittningsrätten dertill kunde af pastoratsboerne afyttras, samt ett formligt utbyte af ifrågavarande egendomar, hvarigenom deras natur kunde förändras, skulle, enligt Kammar-kollegii åsigt, föregås af skattlägningsåtgärder, medförande tidsförlust och kostnader, utan någon afsevärd fördel för Kronan och till men för pastoratsboerne, hemställt att Kronans eganderätt till torpen Östra och Westra Lindås måtte utan skatteköpsafgift till pastoratsboerne afstås och torpen i jordeboken omföras till skattetitel samt pastoratsboerne tillåtas att dem försälja på sätt pastoratsboerne bäst syntes, dock att någon förrändring i de hemmanet Sundstad och torpen Lindås nu åliggande räntor, kronotione samt andra onera och besvär eller i hittills varande disposition af samma räntor och kronotione härigenom icke finge ske, utan fråga derom, i fall af befogenhet, särskildt väckas och till pröfning i behörig ordning förekomma.

Kongl. Maj:t har detta allt, med hvad mer handlingarne i målet innehålla, i nådigt öfvervägande tagit, och som, i betraktande af hvad ej mindre sökanderne än öfrige vederbörande anfört och upplyst, det föreslagna användandet af hemmanet Sundstad till boställe för komministern i stället för torpen Lindås skulle lända så väl denne tjensteman, som församlingarne till synnerlig föröel, samt, enligt hvad handlingarne utmärka, förändring i sådant afseende kan ske utan någon olägenhet för Kronan eller minskning i dess rätt, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva, att torpen Östra och Westra Lindås, på det de må kunna af församlingarne afyttras, i jordeboken öfverföras till skatte och deremot hemmanet Sundstad, sedan laga stånd åkommit det af församlingarne derom afslutade köp och behörigen blifvit styrkt, att detta hemman icke vidare är med in-teckning besväradt, omföras till kronotitel, för att, under förbindelse för församlingarne att, på sätt de sig åtagit, derstädes uppföra erforderliga bostads- och ladugårdshus, blifva boställe för komministern i pastoratet; dock att genom berörda utbyte icke komme att ske någon förändring i de ifrågavarande hemman och lägenheter nu åliggande räntor, kronotione samt andra onera och besvär eller i hittills gällande disposition af samma räntor och tionde, utan fråga derom, i händelse af befogenhet, särskildt i behörig ordning väckas och pröfvas.

De till ärendet hörande handlingar skola tillställas det Riksdagens Utskott, till hvars handläggning frågan varder öfverlemnad; och Kongl.

Maj:t

Maj:tt förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen. År och dag som ofvan.

CARL.

F. F. Carlson.

Utdrag af Protokolltet öfver Ecklesiastik-Ärenden, hållet inför Hans Maj:tt Konungen i Stats-Rådet å Stockholms Slott den 25 Januari 1867.

Närvarande:

Hans Excellens Justitie-Statsministern Herr Friherre *De Geer*,
Hans Excellens Statsministern för Utrikes Ärendena Herr Grefve *Manderström*,
Statsråden: Grefve *von Platen*,
Lagerstråle,
Bredberg,
Reuterskiöld,
Carlson,
Lagercrantz,
von Ehrenheim.

— — — — —
— — — — —
Föredragande Departementschefen, Statsrådet Carlson uppläste der-
efter till justering följande, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts, uppå
Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande, förut fattade beslut, uppsatta förslag till
Kongl. Maj:ts nådiga Propositioner till Riksdagen, nemligen:
— — — — —
— — — — —

4:o angående utbyte af komministersbostället i Lungsunds socken, bergskronotorpen Östra och Vestra Lindås emot $\frac{1}{2}$ mantal kronoskatte Sundstad № 1.

Uppå Stats-Rådets underdåniga tillstyrkande fann Kongl. Maj:t godt berörda förslag, sådana de finnas detta protokoll bilagda, i nåder gilla samt befallde, att i enlighet dermed nådiga Propositioner skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
O. R. Themptander.